

Побережна Наталія Миколаївна,
*ст. викладач кафедри економічного аналізу і обліку
Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»*

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТИ

У статті запропонована удосконалена класифікація видів ефективності виробничого потенціалу за додатково запропонованою класифікаційною ознакою «спрямованість результатів». Уточнено сутність ефективності та запропоновано методичний підхід до управління ефективністю використання виробничого потенціалу у стратегічному аспекті.

Ключові слова: ефективність, розвиток підприємства, виробничий потенціал, вектор напрямку розвитку, зовнішня ефективність, внутрішня ефективність, комплексна ефективність.

Постановка проблеми. Рівень господарювання промислових підприємств в умовах ринкової економіки значною мірою визначається ефективністю використання їхнього виробничого потенціалу. Виробничий потенціал має складну структуру, що містить ресурсні та функціональні складові. Для їхнього ефективного використання необхідно забезпечити управління на основі повної інформації про стан складових виробничого потенціалу за обґрунтованою системою показників, яка відповідає сучасному розумінню сутності поняття ефективності, її видам, методам та стратегіям, а також визначитися з об'єктом і суб'єктом управління.

У цьому сенсі нагальною проблемою є дослідження існуючої позиції науковців щодо сутності поняття «ефективність», аналіз існуючих видів ефективності та удосконалення їхньої класифікації відносно виробничого потенціалу, розроблення методичного підходу до управління ефективністю використання виробничого потенціалу у стратегічному аспекті, який би одержав загальне визначення як економічно правильний, логічно обґрунтований і водночас придатний для використання в практиці машинобудівних підприємств, що й зумовлює актуальність тематичної спрямованості статті.

Аналіз останніх публікацій. Дослідженню питань, пов'язаних із визначенням, управлінням ефективністю використання виробничого потенціалу приділяли увагу такі вчені, як Хачатуров Т.С. [1], Петухов Г.Б. [2], Армстронг М. [4], Мазур І.І. [5], Друкер П. [6; 14], Гонтарева І.В. [7], Менар К. [8], Ансофф І. [9], Мухин В.І. [11], Салига С.Я. [12], Шишков Г.Н. [13] та інші. В їхніх працях представлено аналіз та пропозиції з визначення поняття «ефективність», управління потенціалом, розкрито питання взаємозв'язку об'єкта та суб'єкта з точки зору процесу управління.

Незважаючи на існуючі системні дослідження науковців, залишаються **недостатньо розробленими питання** визначення поняття ефективності використання виробничого потенціалу та питання методичного підходу до управління цією ефективністю для забезпечення досягнення загальної мети підприємства відповідно до загальноекономічної стратегії управління.

Мета статті полягає у висвітленні результатів дослідження з формування та удосконалення класифікації видів ефективності виробничого потенціалу та розробленні методичного підходу до управління ефективністю використання виробничого потенціалу промислового підприємства.

Основний матеріал. Ефективність використання виробничого потенціалу повинно ґрунтуватися на результатах аналізу діяльності підприємств. У дослідженні обрано 19 провідних машинобудівних підприємств, продукція яких користується попитом на ринку товарів виробничого призначення, які є відомими в Харківському регіоні за результатами господарювання, формують значні фінансові притоки до бюджету міста та області. Аналіз результатів використання виробничого потенціалу було проведено за 2007-2011 рр. З метою визначення загальних тенденцій зміни виробничого потенціалу машинобудівних підприємств регіону був застосований метод усереднення критеріальних оцінок. Загальні результати проведеного аналізу відображено в табл.1- 4.

Для оцінки використання основних фондів розраховано такі показники: коефіцієнти придатності та оновлення основних фондів, фондovіддача і фондоозброєність (табл. 1). За період, що аналізується, на машинобудівних підприємствах регіону, що обстежувалися, має місце висока питома вага зношеного обладнання, про що свідчить величина коефіцієнта придатності основних фондів.

Таблиця 1 – Середні значення показників ефективності використання основних фондів

Рік	Коефіцієнт придатності основних фондів	Коефіцієнт оновлення основних фондів	Фондовіддача	Фондоозброєність
2007	0,3910	0,0209	3,3892	50,5940
2008	0,3924	0,0030	3,5731	52,4590
2009	0,3798	-0,0129	3,4429	58,4726
2010	0,4182	0,0822	3,3670	83,7714
2011	0,4132	0,0515	5,0681	92,5081

Потрібно зазначити, що за останні два роки на підприємствах машинобудування коефіцієнт придатності основних фондів мав тенденцію до зростання, що дозволило досягти рівня 41,32% у 2011 р. При цьому таке зростання є несуттєвим і змінюється від 39,1% у 2007 р. до 41,32 % у 2011 р., тобто коливається в середньому на 2%, що не дозволяє зробити висновок про суттєву позитивність.

Можна зробити висновок, що реальні грошові кошти в основні фонди машинобудівні підприємства регіону не вкладають, і зростання їхнього оновлення практично відсутнє, що впливає негативним чином на показник фондovіддачі. З 2007 р. по 2010 р. фондovіддача практично не змінювалась і становила близько 3,5 грн/грн і тільки в 2011 р. вона зросла на 2 грн/грн. Фондоозброєність за даний період часу мала тенденцію до збільшення і за період з 2007 р. по 2011 р. зросла на 41,92 грн/чол., тобто практично вдвічі. Проте, порівнюючи її значення з коефіцієнтом придатності основних фондів можна зробити висновок, що зростання фондоозброєності зумовлюється не збільшенням вартості основних фондів та їхнім оновленням, а зменшенням середньооблікової кількості персоналу, що в цілому є негативною тенденцією.

Ефективність використання оборотних засобів також у цілому знизилася. У структурі оборотних засобів спостерігається неоптимальне співвідношення сум і часу знаходження їх у сфері виробництва та обігу. Так, на підприємствах машинобудування питома вага оборотних засобів у сфері виробництва в середньому становить 40%, а у сфері обігу – 60% (табл. 2). Хоча у 2009-2010 рр. у сфері виробництва питома вага оборотних коштів збільшилася, що сприяло підвищенню ефективності використання виробничого потенціалу, проте у 2011 р. їхня питома вага знову зменшилася до 46,23%.

Таблиця 2 – Середні витрати оборотних засобів на створення однієї грошової одиниці реалізованої продукції, грн

Рік	Питома вага оборотних засобів у сфері виробництва на одну грошову одиницю реалізованої продукції	Питома вага оборотних засобів у сфері обігу на одну грошову одиницю реалізованої продукції
2007	0,4026	0,4996
2008	0,4321	0,5775
2009	0,7368	0,7986
2010	0,7516	0,7657
2011	0,4623	0,5512

Порушення оптимальних пропорцій між часом знаходження засобів у сферах виробництва й обігу призводить до перерв у виробничому процесі виготовлення виробів, до зниження обсягів продукції, яка випускається, і до необхідності залучення додаткової суми оборотних засобів, що спричиняє негативні наслідки, а саме: підвищення собівартості продукції, що виготовляється, і зниження її конкурентоспроможності. Виявлені внаслідок аналізу негативні фактори свідчать про зниження ефективності використання оборотних засобів, що впливає на ефективність використання виробничого потенціалу підприємств.

Дані, наведені в табл. 3, підтверджують, що на всіх обстежених підприємствах частка власних оборотних коштів в активах нижче граничного рівня. Значення показників ділової активності підтверджує зниження ефективності використання фінансових ресурсів підприємствами. Аналіз коефіцієнтів оборотності виробничих запасів і готової продукції показав таке: спостерігається зростання значень цих коефіцієнтів, що свідчить про збільшення попиту на продукцію машинобудівних підприємств і відображає позитивні явища в діяльності підприємств цієї галузі. Зниження коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості, що спостерігається на підприємствах машинобудування (усередньому на 3,0), свідчить про збільшення обсягу товарного кредиту, який надається іншим об'єктам, і частки засобів, які вилучаються з обігу обстежених підприємств регіону.

Таблиця 3 – Середні значення коефіцієнтів ділової активності підприємств

Рік	Частка власних обігових коштів в активах	Коефіцієнт оборотності капіталу	Коефіцієнт оборотності власного обігового капіталу	Коефіцієнт оборотності обігового капіталу	Коефіцієнт оборотності виробничих запасів	Коефіцієнт оборотності готової продукції	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Коефіцієнт оборотності власного капіталу	Коефіцієнт оборотності основного капіталу	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості
2007	0,19	0,96	4,31	1,88	3,6	25,7	10,3	2,81	2,61	5,07
2008	0,14	0,97	8,45	1,86	3,43	20,2	9,24	1,80	2,69	4,39
2009	0,17	0,83	5,37	1,50	3,68	34,0	5,73	2,00	2,62	4,01
2010	0,14	0,93	3,09	1,79	3,82	22,7	6,88	1,82	2,72	3,74
2011	0,13	1,29	2,88	2,36	5,20	30,8	7,34	2,72	3,74	3,74

Аналіз зміни цих показників у динаміці (табл. 4) продемонстрував, що на всіх обстежених машинобудівних підприємствах частка валового прибутку, що припадає на

1 тис. грн вартості обсягу продажу, знижується. Зменшення в динаміці показника валової рентабельності продажу зумовлене збільшенням собівартості реалізованої продукції порівняно з виручкою від реалізації. Зниження показника операційної рентабельності продажу підтверджує перевитрати за постійними статтями витрат (адміністративними витратами, витратами на збут, іншими операційними витратами).

Таблиця 4 – Середні показники рентабельності підприємств

Рік	Рентабельність сукупного капіталу	Рентабельність власного капіталу	Валова рентабельність продаж	Операційна рентабельність продаж	Чиста рентабельність продаж
2007	0,0535	0,0832	0,2012	0,0682	0,0519
2008	0,0285	0,0480	0,1568	0,0511	0,0397
2009	0,0438	0,0797	0,1634	0,0784	0,0548
2010	0,0315	0,0727	0,1372	0,0524	0,0322
2011	0,0564	0,1533	0,1771	0,0776	0,0562

Чиста рентабельність продажів на обстежених підприємствах має дуже низькі значення, що є незадовільним і вимагає ухвалення управлінських рішень, які були б спрямовані на її зростання.

Виявлені в процесі аналізу негативні фактори свідчать про відсутність стійких тенденцій щодо підвищення ефективності використання виробничого потенціалу машинобудівними підприємствами, тому це зумовлює необхідність дослідження ефективності використання виробничого потенціалу не тільки у практичному, а й у теоретичному аспекті, що дозволить уточнити сучасні розуміння ефективності та сформувати методичні пропозиції з удосконалення її управління.

Управління ефективністю використання виробничого потенціалу промислових підприємств вимагає однозначного розуміння сутності поняття «ефективність».

Традиційно під ефективністю розуміють зіставлення прибутку, результатів та витрат, про що свідчить точка зору одного з класиків сучасної теорії ефективності Хачатурова Т.С. [1, с. 290]. Історично таке визначення сформувалося ще в працях представників неокласичного підходу [2, с. 42; 101].

У сучасному економічному тлумачному словнику дається таке визначення категорії ефективності: «ефективність – це відносний ефект, результативність процесу, операції, проекту, який визначається як відношення ефекту, результату до витрат, що його обумовили» [3, с. 286]. Підходи до визначення ефективності через результати можливо відзначити у працях таких вчених як Армстронг М. [4, с.12-13], Шапіро І. [5, с. 177] та інших.

Базуючися при поясненні сутності поняття ефективності на отриманих результатах, їх оцінюванні, важливо відмітити, що ефективність може змінюватися залежно від цілей оцінки, тобто будь-яке суб'єктивне переважання може змінити висновок про ефективність процесу або явища, тому ефективність можливо сприймати як суб'єктивну, особистісну оцінку [6, с. 189]. Узагальнюючи базування ефективності на традиційному підході щодо взаємозв'язку «прибуток – витрати», можна зробити висновок, що такий підхід має значні недоліки, основними з них є неможливість оцінити достатність ефекту для розвитку підприємства, утрудненість визначення джерел виникнення ефекту та його величини щодо кількості витрат на відповідне отримання, незіставність ефектів за природою виникнення, одиницями оцінки в часі та методами їхнього вимірювання [7, с. 38-40]. Підтвердженням недосконалої такого

розуміння ефективності є думка Менара К., який підкреслює існування в сучасних наукових поглядах на сутність поняття ефективності суттєвих відхилень від традиційного підходу [8, с. 128-134].

Так, доцільно виділити підхід до розуміння ефективності, що базується на потенціалі, за яким пропонується розуміти ефективність та оцінювати рівень її досягнення через використання стратегічного потенціалу підприємства. Таку думку підтримують Ансофф І. [9], Воронкова А.Е. [7], Отенко І.П. [7], які під ефективністю розуміють ступінь відповідності фактичного результату тому, що можна було б досягти, якби система повністю виконувала свої функції.

За іншим підходом Власової К.П. щодо ефективності, сутність якого полягає у стратегічній спрямованості на досягнення мети [10, с. 106], зазначається, що ефективність – це найкращий результат функціонування, отриманий за найменший час, за витрат найменшої кількості ресурсів, що й забезпечує довгострокову перспективу. Тобто автор наголошує на тому, що ефективність повинна бути спрямована на перспективу та відбивати ступінь наближеності до неї. Підтримує таку думку й Мухін В. [11, с. 3-8], який під ефективністю розуміє комплексну властивість процесу функціонування системи, що характеризує ступінь його пристосованості до досягнення мети (виконання завдання системи). Такий підхід є слушним для визначення ефективності, яка повинна характеризувати стратегічну спрямованість розвитку певного об'єкта.

В економічній літературі не сформовано єдиної думки про основну мету діяльності підприємства. У неокласичній економічній теорії під метою розуміють максимізацію прибутку, в інституціональній – мінімізацію трансакційних витрат, в еволюційній – стабільність розвитку [12, с. 4-5]. Спираючися на запропоновані в дослідженні визначення як потенціалу, так і виробничого потенціалу підприємства, які відповідають еволюційному підходу, сутність тлумачення ефективності варто будувати, спираючися на останній підхід та розуміння мети підприємства.

Проте якщо існують певні умови, відношення, які характеризує ефективність і є підтвердженням їхнього необхідного й достатнього існування, що зумовлені кількісно та якісно, кількісно ефективність завжди може бути визначена, проте її якісне визначення є складним завданням. Вирішення цієї ситуації можна забезпечити відхиленням від представлення поняття ефективності як співвідношення результату до витрат та переходом до розуміння ефективності як самостійного процесу, що підтверджується останніми дослідженнями провідних учених з цього питання.

Таким чином, ефективність характеризує міру досягнення поставленої мети, результату, але не сам результат, а варіант правильності, точності прагнення до нього. Тоді ефективність доцільно визначати через вектор, що визначає напрямок розвитку певного процесу або об'єкта [13]. Об'єкт (підприємство, процес, явище) ефективний, якщо він рухається у правильному (заданому, визначеному) напрямку. Вектор може розглядатися як спрямований відрізок, їхня сукупність або паралельне перенесення. Саме на такому розумінні ефективності для використання в процесі управління наголошує Друкер П., коли говорить, що ефективність є наслідком того, що речі створюються правильно [14]. Термін «правильно» відображає напрям вектора і характеризує правильний напрям розвитку підприємства, виробництва, що рухається до успіху. Тобто ефективність є характеристикою системи, у якій внутрішні зв'язки між її складовими є системоутворювальними факторами, вектором, який визначає рух досліджуваних відносин і зв'язків у просторі та часі. Таким чином, спрямованість на

прибуток, ефект може бути короткочасним напрямком руху підприємства, і тоді ефективність як співвідношення результату до витрат не буде характеризувати найбільш правильний напрямок розвитку, якщо замість критерію короткочасного прибутку була обрана довготермінова орієнтація на інноваційний розвиток, що є більш перспективним у довгостроковому періоді та менш вигідним у короткостроковому, ніж орієнтація на прибуток.

Таким чином, визначення ефективності не як відносного показника, а як вектора, напрямку розвитку сприятиме більш точному та глибокому розумінню перебігу економічних процесів, тобто ефективність для явищ, що розглядаються, здатна бути показником правильності обраного напрямку діяльності та розвитку. Ефективність є спрямуванням, напрямком, який забезпечує стратегічний успіх, перспективний розвиток, у той час як результативність (відношення результатів до витрат) забезпечує досягнення короткотермінових цілей, тому підґрунтям управління є забезпечення ефективної діяльності та розвитку підприємства, тобто забезпечення спрямованості його руху у визначеному напрямку до поставленої мети, максимально можливого результату.

Ефективність виробництва, використання виробничого потенціалу характеризує раціональне використання фінансових, матеріальних, людських та інших економічних ресурсів, функціональна роль ефективності полягає у відображенні рівня й динаміки його розвитку, якісної та кількісної сторони цього процесу. Щодо виробничого потенціалу, ефективність його використання є комплексною характеристикою кінцевих результатів використання економічних ресурсів за визначений період часу для забезпечення розвитку як безпосередньо виробничого потенціалу, так і підприємства в цілому на основі інвестиційно-інноваційної діяльності, що є функціональною частиною структури виробничого потенціалу, та яка забезпечує і характеризує спрямованість до розвитку.

Спираючися на розуміння ефективності як вектора та на запропоноване формулювання поняття виробничого потенціалу і склад його структури, ефективність використання виробничого потенціалу підприємства (*ЕВП*) доцільно визначити таким кортежем:

$$ЕВП = (РВФ, РВМ, РВЛ, РВІ, РІД, РІНД), \quad (1)$$

де *РВФ* – результати використання фінансових ресурсів підприємства; *РВМ* – результати використання матеріальних ресурсів підприємства; *РВЛ* – результати використання людських ресурсів підприємства; *РВІ* – результати використання інформаційних ресурсів підприємства; *РІД* – результати інвестиційної діяльності підприємства; *РІНД* – результати інноваційної діяльності підприємства.

Кожна складова запропонованого кортежу відповідає структурі виробничого потенціалу, а його ефективність може бути визначено системою показників, які характеризують певні здатності, міру реалізації компетенцій складових виробничого потенціалу.

Оскільки ефективність є складним комплексним поняттям, існує значна кількість її видів [1-4]. У контексті дослідження, використовуючи існуючі види ефективності відносно виробничого потенціалу, доцільно зазначити їхню певну розгалуженість та узагальнити за такими існуючими класифікаційними ознаками:

- за можливостями розрахунку (потенційна, тобто можлива, завчасно визначена за

очікуваними попередніми результатами господарювання, та реальна ефективність – визначена за існуючими результатами господарювання);

– за часом отримання результату (тактична, з отриманням результату в короткостроковому періоді, стратегічна, з отриманням результату в довгостроковому періоді);

– за сутністю (економічна та соціальна, якщо під економічною розуміють усі результати діяльності, включаючи екологічні, організаційні, технічні, технологічні, у протилежному випадку всі наведені види ефективності можуть визначатися як самостійні);

– за повнотою об'єкта оцінки (повна, тобто всього об'єкта, та локальна – його частини);

– за цільовим призначенням (планова, фактична, нормативна або проектна);

– за методом розрахунку (абсолютна, відносна);

– за об'єктом оцінки (виробничо-господарської діяльності підприємства, господарської функції, елементів господарських процесів, господарських рішень).

Наведена класифікація ефективності є найбільш повною, проте відповідно до уточнення визначень виробничого потенціалу, впливу результатів його використання як на внутрішнє, так і на зовнішнє середовище, необхідно запропонувати таку ознаку та види ефективності як «за спрямованістю результатів», згідно з якою доцільно виділити внутрішню, зовнішню та комплексну ефективність, які характеризуватимуть результати використання виробничого потенціалу (або іншого об'єкта, наприклад, підприємства в цілому, його підрозділів) у внутрішньому середовищі, зовнішньому та в цілому, тобто у двох середовищах одночасно (рис. 1).

Рисунок 1 – Класифікаційна складова ефективності використання виробничого потенціалу промислового підприємства

Виділення таких видів ефективності є об'єктивною необхідністю, оскільки сприятиме ухваленню обґрунтованих управлінських рішень щодо визначення резервів використання економічних ресурсів, виконання функцій виробничим потенціалом за їх окремими характеристиками, визначення видів стратегій управління виробничим потенціалом для забезпечення досягнення загальної мети підприємства відповідно до загальноекономічної стратегії управління.

Як довели результати дослідження, основною метою підприємства є його розвиток (як позитивне явище) [1-15].

Такий розвиток для промислових підприємств ґрунтується на ефективному використанні виробничого потенціалу, тому управління ефективністю його використання у стратегічному аспекті доцільно подати в узагальненому вигляді за методичним підходом, етапи якого наведені на рис. 2.

Розділ 4 Проблеми управління інноваційним розвитком

Рисунок 2 – Етапи методичного підходу до управління ефективністю використання виробничого потенціалу промислового підприємства

Використання наведених етапів дозволить достовірно й обґрунтовано визначити ефективність виробничого потенціалу та здійснювати управління з метою його підвищення.

Висновки з даного дослідження та перспективи подальших розробок. Ефективність використання виробничого потенціалу є комплексним відображенням кінцевих результатів використання економічних ресурсів за визначений період часу для забезпечення розвитку як безпосередньо виробничого потенціалу, так і підприємства в цілому на основі інвестиційно-інноваційної діяльності, що є функціональною частиною структури виробничого потенціалу та яка забезпечує і характеризує спрямованість до розвитку. Проведений кількісний аналіз досягнутих результатів діяльності підприємств дозволив виявити загальні тенденції функціонування суб'єктів господарювання. Для науково обґрунтованих висновків про використання виробничого потенціалу необхідно провести додаткові дослідження за допомогою економіко-математичних методів і моделей, які дозволяють визначити не тільки явні, але й виявити латентні тенденції, що характеризують процеси управління виробничим потенціалом, на підґрунті яких доцільно розробити пропозиції з підвищення його ефективності.

Н.М. Побережна. Эффективность использования производного потенциала: теоретический та практичний аспекти

1. Хачатуров Т.С. Экономика предприятия / Т.С. Хачатуров, Г.З.Суша, Г.К.Оноприенко. – М. : Высшая школа, 2008. – 370 с.
2. Петухов Г.Б. Методологические основы внешнего проектирования целенаправленных процессов и целеустремленных систем / Г.Б. Петухов, В.И. Якунин. – М. : АСТ, 2006. – 504 с.
3. Толковый словарь рыночной экономики / под рук. к.ю.н, доц. В.П. Тарасова / ред. Ф.А. Крутикова. – М. : «Глория», 1993. – 301 с.
4. Армстронг М. Управление эффективностью работы / М. Армстронг, А. Бэррон; пер.с англ. – 2-е изд. – М. : Hippo Publishing, 2007. – 384 с.
5. Мазур И.И. Эффективный менеджмент / И.И. Мазур, В.Д. Шапиро, Н.Г. Ольдерогте / под общ. ред. И.И. Мазура. – М. : Высшая школа, 2003. – 555 с.
6. Друкер П. Эффективное управление. Экономические задачи и оптимальные решения / П. Друкер; пер с англ. – М. : ФАИР-Пресс, 1998. – 388 с.
7. Гонтарева І.В. Оцінювання системної ефективності функціонування і розвитку промислових підприємств : монографія / І.В. Гонтарева. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2011. – 480 с.
8. Менар К. Экономика организаций / К. Менар; пер с франц.; под ред. А.Г. Худокормова. – М. : Инфра-М, 1996. – 160 с.
9. Ансофф И. Стратегическое управление / И. Ансофф; пер. с англ. – М. : Экономика, 1989. – 520 с.
10. Методы исследований и организации экспериментов / под ред. проф. К.П. Власова. – Х. : Гуманитарный Центр, 2001. – 256 с.
11. Мухин В.И. Исследование систем управления / В.И. Мухин. – М. : Экзамен, 2003. – 384 с.
12. Удосконалення методів оцінки ефективності діяльності підприємства / [С.Я. Салига, К.С. Салига, Л.І. Кирилова, О.В. Скачкова]. – Запоріжжя : ЗІДМУ, 2007. – 56 с.
13. Шишков Г.Н. Эффективность деятельности предприятия [Электронный ресурс] / Г.Н. Шишков. – Режим доступа: http://www/anp.ru/books/m5/3_3.htm.
14. Друкер П. Эффективное управление. Экономические задачи и оптимальные решения / П. Друкер; пер с англ. – М. : ФАИР-Пресс, 1998. – 388 с.
15. Chakrovarthy B.S. Measuring strategic performance / B.S. Chakrovarthy // Strategic Management Journal. – 1986. – №7. – P. 437-458.

Н.Н. Побережная

Эффективность использования производственного потенциала: теоретический и практический аспекты

В статье предложена усовершенствованная классификация видов эффективности производственного потенциала по дополнительному классификационному признаку «направленность результатов». Уточнена сущность эффективности и предложены этапы методического подхода к управлению эффективностью использования производственного потенциала в стратегическом аспекте.

Ключевые слова: эффективность, развитие предприятия, производственный потенциал, вектор направления развития, внешняя эффективность, внутренняя эффективность, комплексная эффективность.

N.N. Poberezhna

Efficiency of industrial potential use: theoretical and practical aspect

Article presents improved classification of efficiency of industrial potential for additional classification basis “results orientation”. Essence of efficiency is specified and methodical approach stages to efficiency of industrial potential use management in strategic aspect is offered.

Keywords: efficiency, enterprise development, production potential, vector direction of development, external efficiency, internal efficiency complex, effectiveness.

Отримано 09.08.2012 р.